

Průběh funkce a parciální zlomky

PRŮBĚH FUNKCE

- 1) $D(f)$, sudost, lichost, periodičnost
- 2) Limity (jednostranné) v bodech nespojitosti a v nevlastních bodech
- 3) Průsečíky s osami x a y , znaménka funkčních hodnot
- 4) První derivace, její nulové body
- 5) Lokální extrémů a intervaly monotónnosti
- 6) Druhá derivace a její nulové body
- 7) Inflexní body, konkávnost, konvexnost
- 8) Asymptoty
- 9) $H(f)$
- 10) Graf funkce

1. Určete průběh funkce: $y = \frac{x^2}{e^x}$

2. Určete monotónnost a extrémů funkce nákladů: $TC(Q) = -2Q^2 + 16Q + 20$.

PARCIÁLNÍ ZLOMKY

3. Dělte mnohočleny $\frac{P(x)}{Q(x)}$, jestliže $P(x) = x^3 - x^2 - 5x + 2$, $Q(x) = x + 2$.

4. Rozložte na parciální zlomky výraz: $M(x) = \frac{4x - 11}{x^2 - 3x - 4}$

5. Rozložte na parciální zlomky výraz: $N(x) = \frac{-2x^2 + 8x + 4}{2x^2 + 3x^3}$

6. Rozložte na parciální zlomky výraz $R(x) = \frac{3x^2 - 4x + 5}{(x - 3)(x^2 + 1)}$

Výsledky:

1: $y = \frac{x^2}{e^x}$: $D(f) = \mathbb{R}$, ani sudá, ani lichá ani periodická, $\lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{x^2}{e^x} = 0$, $\lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{x^2}{e^x} = +\infty$, $P[0,0]$,

funkce je všude kladná až na bod $x = 0$, kde je $y = 0$, $y' = \frac{2x - x^2}{e^x}$, MAX: $[2, 4/e^2]$, MIN $[0,0]$,

$y'' = \frac{x^2 - 4x + 2}{e^x}$, inflexní body: $x = 2 \pm \sqrt{2}$, $H(f) = (-\infty, \infty)$, asymptoty nejsou.

$$3: P(x):Q(x) = x^2 - 3x + 1$$

$$4: \frac{4x-11}{(x+1)(x-4)} = \frac{3}{x+1} + \frac{1}{x-4}$$

$$5: N(x) = \frac{-2x^2 + 8x + 4}{x^2(2+3x)} = \frac{1}{x} + \frac{2}{x^2} - \frac{5}{2+3x}$$

$$6: R(x) = \frac{3x^2 - 4x + 5}{(x-3)(x^2+1)} = \frac{2}{x-3} + \frac{x-1}{x^2+1}$$

Poznámka: pokud jmenovatel $Q(x)$ není rozložený na součin kořenových činitelů (na závorky), je nutné najít jeho nulové body řešením rovnice $Q(x) = 0$. Pro stupeň polynomu větší než dvě (obsahuje mocniny x^3 a vyšší) se k hledání kořenů používá Hornerovo schéma. Viz např.: <http://maths.cz/clanky/hornerovo-schema.html>.